duses koolis ja Tallinna toomkoolis; ta oli 1853—58 sõjaväes ja andus pärast seda isalt renditud mõisades põllupidamisele. Omandanud 1882 Prandi, hiljemini ka Koigi ja Laimetsa mõisa, toimis ta a-st 1882 Järvamaa kreisisaadikuna ja 1889—1901 maanõunikuna; surn. 10. III 1901 vkj. Koigis. — G-i põllumajanduslik tegevus oli eriti edukas. Ta mustermajapidamisena tuntud mõisades õitses veise- ja meriinolambakasvatuse kõrval eriti hobusekasvatus. Eestimaa Põllumajandusliku Ühingu poolt asutati G-i esimeheks oleku ajal (1886—93) meiereiühing ning piimandus hakkas Eestimaal jõudsasti arenema. Seati ametisse meiereiinstruktorid, korraldati piimasaaduste väljavedu ja nuumloomade eksporti Inglismaale; tõuaretamiseks importis ühing tõuloomi.

Revalsche Ztg. 1901, nr. 58; „Baltische Wochenschrift“ 1901, nr. 13; G. Wrangell, Genealogie des Geschlechts von Grünewaldt (1913); Geneal. Handb., Estland II, 1 [1930], lk. 54. *J. O.*

GRÜNEWALDT, Otto Magnus v., Eestimaa rüütelkonnategelane ja põllumees, sünd. 26. VI 1801 vkj. Järvamaal Koigi mõisas Johann Georg v. G-i pojana, õppis Tallinna toomkoolis, Peterburi 2. gümnaasiumis, 1819—21 Tartu ülikoolis loodusteadusi; jätkas õpinguid Göttingenis, Bonnis ja Pariisis; ta toimis 1839—57 Järvamaa kreisisaadikuna, 1857—58 Eestimaa maanõunikuna; surn. 6. X 1890 vkj. Tallinnas. — G. võttis alates 1839. a-st kreisisaadikuna ja maapäevadel moodustatud komisjonide liikmena aktiivselt osa agraarküsimuste arutlusist, olles agraarreformi eestvõitlejaid. Põllumajanduspoliitiliselt on tähelepandav, et G. oli esimesi Eestimaal, kes läks üle teorendilt sulastemajapidamisele, teostades selle oma mõisades Laimetsas (Viljandimaal) 1842, Koigis ja Prandis (Järvamaal) 1846. G. on tuntud eriti ka ratsionaalse põllukultuuri silmapaistva praktikuna. Ta teostas oma eeskujulikus majapidamises Koigis laialdasi meliooratsioonitöid, oli teerajajaid mitmeväljakülvikorra sisseseadmisel, suurejooneline katsetaja meriinolamba kasvatuse alal, esimesi karjamaaküljaid ja piimamajanduse sisseseadjaid. Ta kasvatas ayrshire'i karja ja omas alates umb. 1840. a-st hobusekasvandust. G. oli 1837 Põhja-Eesti esimese õpetajateseminari asutajaid (Järva-Peetri khk-s Atastes) ja 1839 Eestimaa Põllumajandusliku Ühingu asutajaid ning 1839—48 selle esimees.

O. v. Grünewaldt, Vier Söhne eines Hauses II (1900); Revalsche Ztg. 1890, nr. 231; „Baltische Wochenschrift“ 1890, nr. 41; A. v. Gernet, Geschichte und System des bäuerlichen Agrarrechts in Estland (1901), lk. 185 jj.; H. Speer, Das Bauernschulwesen im Gouvernement Estland (1936). *J. O.*

* **GRÜNFELDT, Peeter,** kirjanik, pidas 1893—96 Valgas raamatukauplust; ta oli 1905 „Päevalehe“ asutajaid, 1913—35 teenistuses 1913. a. asutatud Põhja Laenu ja Hoiu Ühisuses (pärastises Põhja-Eesti Ühispangas, praeguses Kinnisvaraomanikkude Ühispangas). G. asutas 1922 ajakirja „Romaani“ ja oli 1923—33 selle toimetaja; ta on avaldanud luuletiskogu „Minu kodu“ (Tall., 1930), olnud tegev Tallinna Meestelaulu Seltis jm.; ta oli a-st 1928 selle seltsi ja a-st 1936 E. Ajakirjanikkude Liidu auliige; surn. 11. IV 1937 Nõmmel.

Brošüür: Raamatu-aasta juubilar Peeter Grünfeldt. Tema elu ja töö (1935); „Uus Eesti“ 1937, nr. 99 (E. Hubel); Pvl. 1937, nr. 99. *T.*

GRÜNTHAL, vt. **RIDALA.**

GUBERT, Salomon, kirikuõpetaja, põllumajapidamise käsiraamatu autor (andmed sünniaja ja päritolu kohta puuduvad), oli ühendatud Nitaure-Mālpilsi (Nitau-Lemburg) koguduste kirikuõpetaja 1622—33, seejärel Mālpilsi ja a-st 1636 Suntaži (Sunzel) kirikuõpetaja, sai ühtlasi 1636 Koknese (Kokenhusen) kreisi praostiks; surn. 30. I 1653. — G-i sulest ilmus varasemaid põllumajapidamise õpperaamatuid Liivimaal „Stratagema Oeconomicum oder Akker-Student“ (Riia, 1645, 2. tr. 1649, 3. tr. 1676, 4. tr. 1688, 5. tr. 1757), milles autor käsitleb põlluharimist, karjakasvatust, kodulindude- ja mesilastepidamist, kalastust, aiandust, ka mitmesuguseid muid majapidamise tegevusalasid, nagu õllepruulimist, viinapõletamist, ilmade ennustamist, loomade arstimist jne. G-i teos on rajatud kauaaegseile isiklikele tähelepanekuile, ent autor kommenteerib oma vaatekohti ka piibli ja antiiksete autorite põhjal; olulist lisa on ta hankinud samuti rahvatraditsioonist. G-i teos on ilmekaks tõendiks tolleaegse maamajapidamise primitiivsest laadist.

Gadebusch, L. B. I; Recke-

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 75